

The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen & De la Parra —Ginastera, Sibelius i Dvořák

Palau 100

Dimecres, 9 de març de 2022 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el patrocini de:

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

María Dueñas, violí

**The Deutsche Kammerphilharmonie
Bremen**

Alondra de la Parra, directora

I

Alberto Ginastera (1916-1983)

Variacions concertants

1. Tema
2. Interludio
3. Variazione giocosa
4. Variazione in modo di scherzo
5. Variazione drammatica
6. Variazione canonica
7. Variazione ritmica
8. Variazione in modi di moto perpetuo
9. Variazione pastorales
10. Interludio
11. Ripresa dal tema
12. Variazione finale in modo di rondo

Jean Sibelius (1865-1957)

Concert per a violí en Re menor, op. 47

- Allegro moderato
- Adagio di molto
- Allegro, ma non tanto

II

Antonín Dvořák (1841-1904)

Simfonia núm. 7, en Re menor, op. 70

Allegro maestoso
Poco adagio
Scherzo - Vivace
Finale - Allegro

Durada aproximada del concert: primera part, 55 minuts | pausa
de 20 minuts | segona part, 36 minuts

El concert serà enregistrat i emès properament a Palau Digital.

Concert enregistrat per Catalunya Música.

#clàssics #jovestalents #nousreferents

Poema

56

adaptar-se a la filosofia
prestigiosa dels
cossos, la celebritat de no
saber què és l'avorriment, viure
d'eufòria i cant, regalimar suc de
vida per totes les cuixes, i la
glòria i el sant, la sang
celebrant-se subtil com una llavor
de prestigi, una memòria obscura
pel que fa al so del llamp,
totes les roses
són dones
vegetals

Jaume C. Pons Alorda

La victòria de la dona lluna (2007)

Comentari

MÚSICA QUE TRAVESSA FRONTERES

El concert s'inicia amb una obra d'Alberto Ginastera. Mestre d'Astor Piazzolla i alumne d'Aaron Copland, el compositor argentí és considerat un dels més importants del segle XX a Amèrica. El seu estil d'escriptura abasta des del dodecafonisme, el serialisme, el microtonalisme fins a la música aleatòria. Una característica de la seva música és l'ús de motius provinents del folklore argentí.

Les *Variaciones concertantes* van ser un encàrrec dels Amigos de la Música de Buenos Aires. L'obra es troba emmarcada en el segon període estilístic del compositor, anomenat "nacionalisme subjectiu". La partitura es va estrenar el 1935 en un període difícil per al compositor. Ginastera es va veure obligat a renunciar a la direcció del Conservatorio de Música de la Universidad Nacional de la Plata per les diferències polítiques amb el govern de Perón.

L'estructura de la peça es correspon amb nou variacions per a diferents instruments solistes (violoncel i arpa, flauta, clarinet, viola, oboè i fagot, trompeta i trombó, trompa, contrabaix) intercalats amb dos interludis, un per als instruments de corda i l'altre amb els instruments de vent com a protagonistes, i un moviment final en què tota l'orquestra pren importància. Al primer moviment, "Tema para violoncello y arpa", podem escoltar el motiu musical principal acompanyat de l'arpa fent les notes de les cordes a l'aire d'una guitarra (Mi, La, Re, Sol, Si). La darrera de les seccions, "Variazione finale in modo di rondo", és un *malambo*, una dansa tradicional argentina. En aquest fragment es poden escoltar unes notes que es repeteixen constantment i que representen els cops de peu del ball. Cadascuna de les variacions té un caràcter diferent associat per Ginastera a cada instrument solista.

El *Concert per a violí* de Jean Sibelius és l'únic concert per a instrument solista i orquestra que va escriure el compositor finlandès. El prestigiós violinista Willy Burmester era a qui anava dedicada la partitura, però mai va arribar a tocar aquest concert. L'estrena era prevista a Berlín, però problemes econòmics van forçar Sibelius a modificar la ciutat i a triar un altre violinista. Finalment, la primera interpretació pública del *Concert* es va produir el 8 de febrer de 1904 a Hèlsinki amb Victor Novacek com a solista. L'estrena va ser un desastre i Sibelius va deixar custodiada la partitura a la Biblioteca de la Universitat d'Hèlsinki amb la idea que ningú en tragués mai els originals. Fins a l'any 1991 no es va poder recuperar gràcies al permís que hi van concedir els hereus del compositor.

Just després de la desastrosa estrena del 1904, Sibelius es trasllada amb la seva esposa a la casa d'Ainola, un refugi de silenci envoltat de boscos frondosos. En aquell aïllament el compositor torna a treballar en la partitura i en crea una nova versió que estrena a Berlín amb la Filharmònica de la ciutat i amb Richard Strauss a la batuta. En aquesta ocasió, per qüestions d'agenda, Willy Burmester tampoc va ser l'encarregat d'acarar la part de violí i va ser el solista de l'orquestra qui va salvar l'estrena de la nova versió el 1905. Burmester es va molestar i va decidir no tocar mai aquell *Concert*. En conseqüència, Sibelius va canviar la dedicatòria a Ferenc von Vecsey, un nen prodigi hongarès que mai va estar a l'alçada d'una partitura tan complicada tècnicament.

Antonín Dvořák va néixer el 8 de setembre de 1841 en una petita població bohèmia entre Praga i Dresden. El ferrocarril que va connectar aquestes dues ciutats va canviar no només la vida d'Europa, sinó també la pròpia del compositor. Va créixer contemplant les vies, els trens i tot el que envoltava el món ferroviari. El jove Antonín aprèn a tocar el violí amb el seu mestre i després d'uns anys ampliant coneixements musicals a la ciutat de Zlonice i Praga, l'any 1862 s'incorpora com a viola a la plantilla de l'Orquestra del Teatre Provisional de Bohèmia. A partir de la seva participació al Premi de Composició de l'Estat d'Àustria el 1874 comença el reconeixement fora de les fronteres de la seva regió natal. El propi Brahms, present al jurat d'una de les edicions posteriors, va encarregar-se d'establir els vincles necessaris per fomentar la descoberta del que considerava un dels grans compositors del moment.

El 1884 Dvořák fa el primer dels seus nou viatges a Anglaterra. El motiu de la visita a Londres va ser una invitació de la Royal Philharmonic Society per dirigir un concert amb obres seves. Aquella primera estada a la capital va ser tot un esdeveniment cultural. Tant és així que la mateixa Royal Philharmonic l'anomena membre d'honor i li encarrega la composició d'una nova simfonia, la que serà coneguda com a la *Setena*.

El mateix any de rebre l'encàrrec, s'hi va posar a treballar. Ho va fer en una època plena de dubtes, amargor, dolor silenciosos i resignació. Poc temps abans havia mort la seva mare i el seu fill gran. Segons paraules del mateix autor, la *Simfonia "hauria de ser capaç de commoure el món"*. L'estrena d'aquesta *Setena Simfonia* es va produir el 22 d'abril de 1885 al Sant Jame's Hall de Londres, amb el mateix Dvořák a la batuta.

El tema principal del primer moviment va aparèixer al cap de Dvořák mentre observava a l'estació de Praga l'arribada d'un tren festiu que portava els camperols de Pest. Després de l'estrena de Londres, Dvořák va retallar quaranta compassos del segon moviment i va comentar a Simrock, el seu editor: "*Ara estic convençut que no n'hi ha cap nota supèrflua*".

El tercer moviment és un "Scherzo" en què s'escolten amb molta claredat els orígens eslaus del autor. La *furiant* és la protagonista de la partitura. Es tracta d'una dansa d'origen bohemí caracteritzada per moure de lloc els accents naturals del compàs. Això produeix uns ritmes característics. De manera contrastant, la secció central evoca un ambient pastoral amb cants d'ocells.

La càrrega patriòtica es troba al quart moviment amb la presència d'una èpica marxa. Després de tot un desenvolupament melòdic i harmònic, Dvořák ens porta mitjançant uns acords en mode major de la passió dels temes foscos a un gloriós final ple de llum.

Maria José Anglés, *músicòloga*

Biografies

Maria Dueñas, violí

© Tam Lan Truong

Nascuda a Granada, va iniciar els estudis musicals als cinc anys, primer a la Hochschule für Musik Carl Maria von Weber de Dresden, i posteriorment a la classe del professor Boris Kuschmir a la *Universität für Musik und darstellende Kunst* a Viena i Graz el 2016.

Amb la seva perfecció tècnica i una expressivitat musical impressionant, abans de la vintena ja s'ha consolidat com una de les artistes més cotitzades de la seva generació. Des que va guanyar el Concurs Menuhin 2021 i el premi del públic, és reclamada a tot el món com a solista i en música de cambra.

Ha estat guardonada amb primers premis a concursos internacionals de violí, el més recent el Concurs Internacional de Violí Viktor Tretyakov (Gran Premi i diversos premis especials), Concurs Getting to Carnegie, Concurso Internacional Vladimir Spivakov, Concurso Internacional Zhuhai Mozart i el Concurs Yankelevitch, entre d'altres. També ha estat distingida amb l'Ojo Crítico 2020 d'RNE i el Lotto-Förderpreis del Rheingau Musik Festival 2021.

Aquesta temporada 2021-22 inclou el debut amb la Pittsburgh Symphony Orchestra, Staatskapelle de Berlín, Dresdner Philharmonie, Mozarteumorchester de Salzburg, Danish National Symphony Orchestra, Oslo Philharmonic, Royal Liverpool Philharmonic, Orquesta Sinfónica de Galicia, NHK Symphony Orchestra, així com al Grafenegg Festival, Vienna Konzerthaus i Zankel Hall (Carnegie Hall, Nova York), entre d'altres. Una gira per l'Estat espanyol amb la The Deutsche Kammerphilharmonie de Bremen. La BBC ha seleccionat María Dueñas com a New Generation Artist 2021-2023. Un altre moment destacat és l'estrena mundial d'un nou *Concert per a violí* de Gabriela Ortiz amb LA Philharmonic de Los Angeles, sota la batuta de Gustavo Dudamel, en la Iniciativa Musical Panamericana de la formació.

També ha actuat amb la San Francisco Symphony Orchestra, NDR Elbphilharmonie Orchester, Deutsche Radiophilharmonie, Orquesta del Festival de Schleswig-Holstein, Orchestre Philharmonique de Luxemburg, Orquesta Nacional de España, Orquesta Sinfónica de RTVE, Orquesta Filharmònica Nacional de Rússia i Luzerner Sinfonieorchester, sota la direcció dels mestres Marek Janowski, Manfred Honeck, Vladimir Spivakov, Vassily Sinaisky, Pietari Inkinen, Gustavo Gimeno, Michael Sanderling, Jaime Martín i Dima Slobodeniouk.

Apassionadament activa com a compositora i músic de cambra, ha col·laborat amb Pablo Ferrández, Matthias Goerne, Itamar Golan i Robert Kulek al Festival de Música de Rheingau, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, Schubertiada a Vilabertran, Festival Internacional de Colmar, Festival de la Plaça de les Arts de Sant Petersburg i Festival de Verbier. El compositor Jordi Cervelló li ha dedicat diverses obres en solitari, que ha estrenat a Barcelona, el més recent dels quals és *Milstein caprice*.

María Dueñas toca amb el violí Niccolò Gagliano 1724, cedit per Deutsche Stiftung Musikleben, i amb el Guarneri del Gesù "Muntz" 1736, cedit per la Nippon Music Foundation. A més, com a guanyadora del Concurs Menuhin 2021, gaudirà en préstec durant dos anys d'un violí Stradivarius de la col·lecció privada de Jonathan Moulds.

The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen

© Julia Baier

És una de les orquestres més importants del món i captiva el públic gràcies al seu estil creatiu únic. El director estonià Paavo Järvi n'és el director artístic des del 2004.

Un dels aspectes més destacats de la col·laboració amb P. Järvi ha estat el seu Projecte Beethoven, en el qual es van concentrar director i orquestra durant una dècada. Així, les seves interpretacions de Beethoven han estat aclamades arreu del món pel públic i la crítica considerades actuacions de referència. Després d'aquest projecte, es van centrar en les obres simfòniques de Robert Schumann i en van obtenir el mateix èxit.

El cicle més recent de l'orquestra i el seu director és el compositor alemany Johannes Brahms. Amb la *Tercera* i *Quarta Simfonia*, publicades la primavera del 2019, n'han completat la integral simfònica. Entre les actuacions més destacades internacionalment d'aquest projecte figura la interpretació d'*Un rèquiem alemany* el 10 d'abril de 2018 a la catedral de Bremen, tot commemorant els cent cinquanta anys de l'estrena. L'enregistrament ha estat editat en DVD i Blu-ray pel segell C-Major.

L'octubre del 2019 fou estrenat *The Brahms code*, un documental televisiu i en DVD emocionant sobre el Projecte Brahms, produït per Deutsche Welle-Unitel, que va guanyar el premi de la crítica alemanya en la categoria de pel·lícula musical 2020. Malgrat que el cicle de Brahms i l'examen intensiu associat a les obres de Brahms encara no ha acabat, l'orquestra ha recorregut a un altre compositor, l'austriac Joseph Haydn. A petició de P. Järvi, els músics ara acaren les dotze *Simfonies Londinenques* de Haydn. Van oferir-ne els primers concerts la tardor del 2021 a Viena. I segons el «Wiener Zeitung», els públic vienès “*els ho va agrair amb braves i llargs aplaudiments...*”.

Durant anys l'orquestra ha establert estretes col·laboracions musicals amb solistes internacionals, com Christian Tetzlaff, Maria João Pires, Janine Jansen, Lang Lang, Igor Levit, Hilary Hahn, Pekka Kuusisto i Martin Grubinger. A més del director artístic Paavo Järvi, el jove director finlandès Tarmo Peltokoski serà el director convidat principal a partir del mes de febrer d'enguany.

The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen ha estat distingida amb nombrosos premis, com els Echo, Opus i Diapason d'Or, pels seus enregistraments i un projecte educatiu únic, Future Lab, amb l'escola Gesamtschule Bremen-Ost (a Bremen/Osterholz-Tenever).

The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen és orquestra convidada permanent a l'Elbphilharmonie d'Hamburg i va ser primera orquestra de l'any de Deutschlandradio Kultur el 2016 i primera orquestra resident del Festival de Música de Rheingau el 2019.

Alondra de la Parra, directora

© Peter Rigaud Photography

Comunicadora natural i amb una personalitat carismàtica, la seva convincent perspicàcia musical continua atraient l'atenció internacional arreu del món.

Aquesta temporada torna amb la The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen i la London Philharmonic Orchestra i debuta amb la Staatsorchester de Stuttgart. A l'escenari, torna a la Deutsche Oper per dirigir *La bella dorment* de Txaikovski amb l'Staatsballett de Berlín en una nova coreografia de Marcia Haydée.

Alguns compromisos del 2020-21 van ser una gira amb l'Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino i Khatia Buniatishvili, el debut amb la Museumsorchester de Frankfurt, una sèrie de concerts per celebrar el centenari de Piazzolla, un concert amb Rolando Villazón i l'Orchestre Philharmonique de Luxemburg i el concert de Cap d'Any amb la Junge Deutsche Philharmonie i el percussionista Simone Rubino a l'Alte Oper de Frankfurt. Amb el tenor Julian Prégardien, els seus concerts inclouen *Lieder eines fahrenden Gesellen* de Mahler amb la Simfònica Nacional Danesa, Orchestra Sinfonica Giuseppe Verdi de Milà i Staatstheater de Hannover.

Els compromisos de les últimes temporades inclouen l'aclamada nova producció escènica de Carlus Padrissa de Mozart *Thamos, rei d'Egipte* amb la Camerata Salzburg i La Fura dels Baus al Salzburg Mozartwoche 2019 (repetit al Festival de Pâques d'Ais de Provença), concerts amb l'Orchestre de París (amb emissió en directe per Arte), Tonhalle-Orchester de Zuric, Bamberger Symphoniker, Swedish Radio Symphony Orchestra, Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo, Rundfunk Sinfonie Orchester de Berlín, Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia, Verbier Festival Orchestra, BBC Philharmonic, BBC National Orchestra of Wales i una actuació orquestral en directe amb *West Side story* per a deu mil espectadors a l'Auditorio Nacional de Mèxic.

El 2017 va esdevenir la primera directora musical d'una orquestra australiana en assumir el càrrec de l'Orquestra Simfònica de Queensland, que va ocupar fins al 2019.

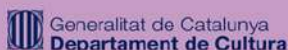
Mentre estudiava piano i direcció a la Manhattan School of Music, Alondra de la Parra va fundar l'Orquestra Filharmònica de les Amèriques (POA) l'any 2004, amb vint-i-tres anys. La seva intenció era crear una orquestra que serveixi de plataforma dels joves intèrprets i compositors d'Amèrica, tot situant-ne la música entre el repertori orquestral estàndard. El seu primer enregistrament, *My mexican soul* (Sony Classical) va ser per celebrar el bicentenari de Mèxic. Va arribar al *top 10* del Billboard Classical Chart dels Estats Units i va ser el primer enregistrament clàssic a Mèxic que va aconseguir vendes de platí, assolit en només dos mesos. És ambaixadora cultural oficial de Mèxic.

Va dirigir la Staatskapelle de Dresden en el concert de Nadal del 2019 a la Frauenkirche, que va ser emès pel canal de televisió alemany ZDF. Els darrers tres anys Deutsche Welle ha emès *Musica maestra*, una sèrie de televisió ideada i presentada per Alondra de la Parra, tant com a protagonista entrevistant, com a convidats, John Malkovich, Jan Lisiecki, Gautier Capuçon o Zenaida Yanowsky, i ha filmat des de llocs com ara Salzburg, l'Elbphilharmonie d'Hamburg, Montecarlo, Mèxic i Queensland.

Palau de la Música Catalana

Més informació i
venda d'entrades a
www.palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Celebrem la vida!

Giulio Cesare de Händel
Forma Antiqua & Zapico

Ginastera, Sibelius i Dvořák
Dueñas, Die Deutsche
Kammerphilharmonie Bremen
& De la Parra

Jonas Kaufmann, Diana Damrau
& Helmut Deutsch

Passió segons sant Mateu de Bach
Collegium Vocale Gent
& Herreweghe

Passió segons sant Joan de Bach
Orquestra Barroca Catalana
& Cor de Cambra del Palau

Missa de Glòria de Puccini
Orfeó Català, Orquestra
Filharmònica de Luxemburg
& Gimeno

Philharmonia Orchestra
& Rouvali

Yuja Wang

King Arthur i The fairy queen de Purcell
Vox Luminis

La consagració de la primavera de Stravinsky
Les Siècles & Roth

Integral de Simfonies de Brahms
Orquestra Simfònica
de la Ràdio Sueca & Harding

Formació

The Deutsche Kammerphilharmonie Bremen

Flautes

Bettina Wild

Ulrike Höfs

Oboès

Rodrigo Blumenstock / Ulrich König

Clarinets

Christoph Schneider

Florentine Simpfendörfer

Fagots

Eberhard Marschall

Eduardo Calzada

Trompes

Elke Schulze Höckelmann

Markus Künzig

Guillermo Pérez

Helene Herz

Trompetes

Christopher Dicken

Bernhard Ostertag

Trombons

Murray Stenhouse

Barbara Leo

Lars Henning Kraft

Timpani

Jonas Krause

Arpa

Gesine Dreyer

Violins I

Jonathan Stone
Matthias Cordes
Barbara Kummer-Buchberger
Hozumi Murata
Zuzana Schmitz-Kulanova
Gunther Schwiddessen
Beate Weis
Emma Yoon
Saskia Niehl

Violins II

Glenn Christensen
Timofei Bekassov
Stefan Latzko
Konstanze Lerbs
Hanna Nebelung
Katherine Routley
Mayu Tomotaki
Aaron Biebuyck

Violes

Martin Moriarty
Klaus Heidemann
Anja Manthey
Jürgen Winkler
Grace Leehan
Maria del Mar Mendivil Colom

Violoncells

Marc Froncoux
Ulrike Rüben
Stephan Schrader
Zoé Karlikow
Florian Schmidt-Bartha

Contrabaixos

Matthias Beltinger
Niklas Sprenger
Benedict Ziervogel

També et pot interessar...

Palau 100

Dijous, 21.04.2022 - 20 h

Sala de Concerts

Nicola Benedetti, violí

Philharmonia Orchestra

Santtu-Matias Rouvali, director

L. van Beethoven: *Concert per a violí en Re major, op. 61*

P. I. Txaikovski: *Simfonia núm. 5*

Concert patrocinat per Fundació "la Caixa"

Preus: de 35 a 125 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compagnia Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Morera Casablanca S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia

An abstract painting featuring vibrant, wavy lines in shades of blue, orange, and white, creating a sense of movement and depth. The background is a deep, solid blue.

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

